

Ny oppvekststruktur

Kommunedirektørens tilråding

KOMMUNESTYRET 17.-18. JUNI

Innholdsfortegnelse

Saksopplysninger og prosess.....	3
Politisk prosess:	3
Kommunestyrets siste vedtak:	3
Prosess.....	5
Bakgrunn for saken – hvorfor endre oppvekststrukturen	6
Endringer i rammebetingelser:	6
Forhold som er viktige for å drive mer rasjonelt:	7
Føringer som har vært viktige ved valg av alternativ:.....	7
Alternativene	8
Barnerettighetsvurderingen:.....	8
Høringsuttalelser:	8
Sosiale forhold og tjenestekvalitet:.....	12
Økonomiske forhold:.....	12
Kommunedirektørens anbefaling	14
Vedlegg:.....	15

Saksopplysninger og prosess

Politisk prosess:

Kommunestyret ba i sitt budsjettvedtak i desember 2023 kommunedirektøren å legge frem en sak der en ser på behovet for skolebygg i Rana.

Våren 2024 vedtok kommunestyret videre at en barnehage skal legges ned fra høsten 2025, og ba kommunedirektøren legge frem en ny og mer omfattende vurdering i denne saken.

Kommunedirektøren valgte også å gå ut bredt innenfor oppvekst og kultur, for at også kultur og barn- og familieavdelingen kunne bidra til å få ned arealbruken og bidra til en mer effektiv organisering. Behovet for sistnevnte er omtalt i de to siste perspektivmeldingene.

I oppvekst og kulturutvalget ble det stilt spørsmål om muligheten for å se på en deling av Ytteren skolekrets mellom Selfors og Båsmoen. Fire eksempler på dette ble presentert i møtet og tatt med i det videre arbeidet.

I sitt møte 18. desember 2024 vedtok kommunestyret at det skulle utredes flere alternativer før de ville sende ut oppvekststrukturen på høring. I vedtaket var det lagt frem ni punkter til alternative strukturer, som til sammen ga 22 nye alternativer.

I samme møte 18. desember vedtok kommunestyret å legge ned Mjølan barnehage fra høsten 2025.

Kommunestyrets siste vedtak:

Kommunestyrets behandling av sak 20/2025 i møte den 18.03.2025:

Kommunedirektørens innstilling vedtas med følgende endringer:

1. Alternativ 10 og 31 sendes ikke ut på høring.
2. Høringen utvides med følgende alternativer:

Tilleggsforslag 1

- Storforshei barn og ungdomsskole renoveres som 1-10 skole tilpasset elevtall
- Skonseng skole legges ned.
- Elevene overføres Selfors og Storforshei skole. Barna overføres i utgangspunktet til Selfors skole, men overføres Storforshei skole dersom foreldrene ønsker det.
- Det etableres ungdomsklubb på Skonseng.
- Ytteren barneskole legges ned. Elevene overføres til ny Båsmo & Ytteren barneskole.
- Gammelt SFO-bygg tas i bruk
- Nybygg for å sikre økt kapasitet bygges.
- Det søkes trafiksikkerhetsmidler hos NFK for å håndtere krysset i Nordåsveien/ Båsmoveien spesielt og Nordåsveien generelt.
- Elevene skal ha fast klasserom og garderobeplass

- Ravo flyttes til Torggata 2
- Barne- og familieavdelingens virksomhet i PIR-bygget, kulturskolen, fritidsklubben på Ytteren og eventuell øvrig kommunal drift i leide lokaler flyttes til Ytteren barneskole.
- Revelheia barnehage legges ned, barna tilbys plasser i øvrige kommunale barnehager.
- Ytteren miljøbarnehage legges ned og barna overføres Båsmo barnehage.

Tilleggsforslag 2

- Det gjøres ikke endringer i skolestrukturen.
- Strengt nødvendig vedlikehold av Storforshei barne- og ungdomsskole og Skonseng og Lyngheim barneskoler.
- Ytteren miljøbarnehage legges ned og barna overføres Båsmo barnehage.
- Revelheia barnehage legges ned, barna tilbys plasser i øvrige kommunale barnehager.
- Kulturskolen samlokaliseres med Ytteren barneskole.
- Ravo flyttes til Torggata 2
- Ikke – lovpålagte tjenester vurderes nedjustert kraftig for å sikre økonomisk bærekraft:
 - Nedlegging av fritidstjenesten
 - Ta ned nivået på kulturskolen
 - Ta ned nivået på biblioteket
 - Ta ned nivået på arbeidet i familietjenesten
- Redusere tilskudd og partnerskapsavtaler med 33%. Ingen nye avtaler inngås.

Tilleggsforslag 3

Ungdomsrådets forslag sendes på høring:

- Storforshei barne- og ungdomsskole renoveres som 1-10 skole.
- Utskarpen skole består som 1-10 skole.
- Skonseng skole gjøres om til 1. – 4. trinn, elever i 5. – 7 trinn overføres til Selfors og
- Storforshei skole. Ved behov må det bygges tilbygg ved Selfors barneskole.
- Ytteren barneskole gjøres om til 1. – 4. trinn og elever i 5.- 7. trinn overføres til Båsmo barneskole.
- Kulturskolen og spesialpedagogisk fagteam flytter inn i Ytteren skole.
- Ytteren Miljøbarnehage og Revelheia barnehage legges ned og barn flyttes til barnehager med ledig kapasitet og til Ytteren skole.
- Fritidstjenesten består som ruspreventive møteplasser.

Tilleggsforslag 4

Alternativ 28 sendes på høring med følgende endringer/tillegg:

- Alternativet belyses slik at enten 1-10 skolen på Ytteren eller Hauknes eller begge eventuelt
- kan realiseres.
- Storforshei barn og ungdomsskole 1-10 skole renoveres som 2-parallell – forutsetter at elevene fra Skonseng barneskole går på ungdomsskole her.
- Skonseng barneskole renoveres.

- Hauknes barneskole etableres som 1-10 skole.
- Ytteren barneskole etableres som 1-10 skole for ungdomsskole elever fra Bossmo og Ytteren.
- Lyngheim barneskole legges ut for salg og elever flyttes til Rana ungdomsskole
- Vurdere sambruk for fritidsklubben på Ytteren, spesialpedagogisk fagteam for barnehage.
- Ravo flyttes til Torggata 2
- Ikke – lovpålagte tjenester vurderes nedjustert kraftig for å sikre økonomisk bærekraft:
 - Nedlegging av fritidstjenesten
 - Ta ned nivået på kulturskolen
 - Ta ned nivået på biblioteket
 - Ta ned nivået på arbeidet i familietjenesten
- Redusere tilskudd og partnerskapsavtaler med 50%. Ingen nye avtaler inngås.
- Null-alternativet legges til i oppsummerte alternativer i høringsnotatet.

Prosess

Det har vært produsert tre høringsnotater. Det første kom til behandling 17.-18. desember 2024, neste i formannskapet 4. mars 2025 og et tredje ble lagt frem etter innspill fra formannskapet og lå til behandling i kommunestyremøtet 18. mars 2025 og det var dette som ble sendt ut på høring. Høringsfristen var satt til 18. mai 2025.

Medvirkning og innspill underveis fra administrasjonen:

- Tre medvirknings-/folkemøter høsten 2024
- Medvirkning i skoler i to-tre runder
- Medvirkning barnehager i en runde
- Mulighet for skriftlige spørsmål og innspill fra FAUer, samarbeidsutvalg i barnehager, elevråd og andre har vært gjennomført i etterkant av medvirknings-/folkemøtene.

Alle dokumenter i saken har fortløpende blitt lagt ut på kommunens nettsider:

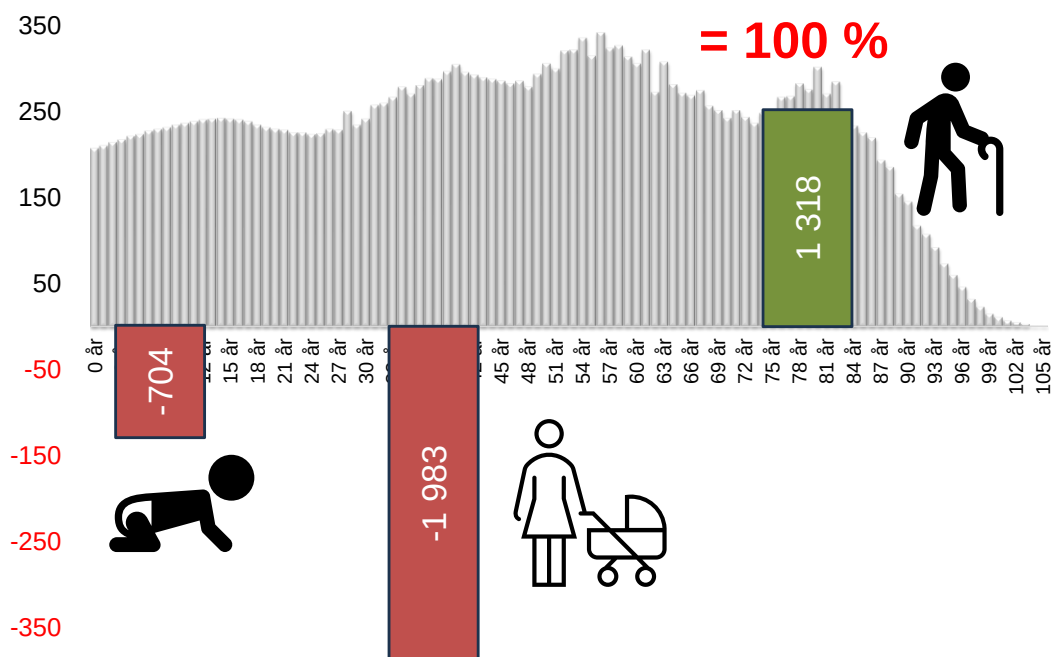
<https://www.rana.kommune.no/vare-tjenester/om-rana-kommune/oppvekst/>

Bakgrunn for saken – hvorfor endre oppvekststrukturen

Endringer i rammebetingelser:

Årsaken til at vi nå legger frem forslag til en ny oppvekststruktur er den demografiske utviklingen og påvirkningen den har på de økonomiske rammebetingelsene:

Tabell 1 - Demografisk endring for Rana frem mot 2050

Dette bildet forteller at mens vi blir 1 318 flere eldre i 2050, går antallet barn og unge ned med 704. De som er i arbeidsfør alder, går i samme periode ned med 1 983. Det betyr at det blir langt færre i arbeidsfør alder. Dette krever at vi ser på måten vi organiserer våre tjenester og om vi kan jobbe på nye måter, f.eks. ved økt digitalisering og mer samhandling.

Dette er en trend som vil ikke bare ser i Rana og landet, men i store deler av verden. Det som er spesielt for Rana er at denne trenden slår inn tidligere her enn i flere andre kommuner.

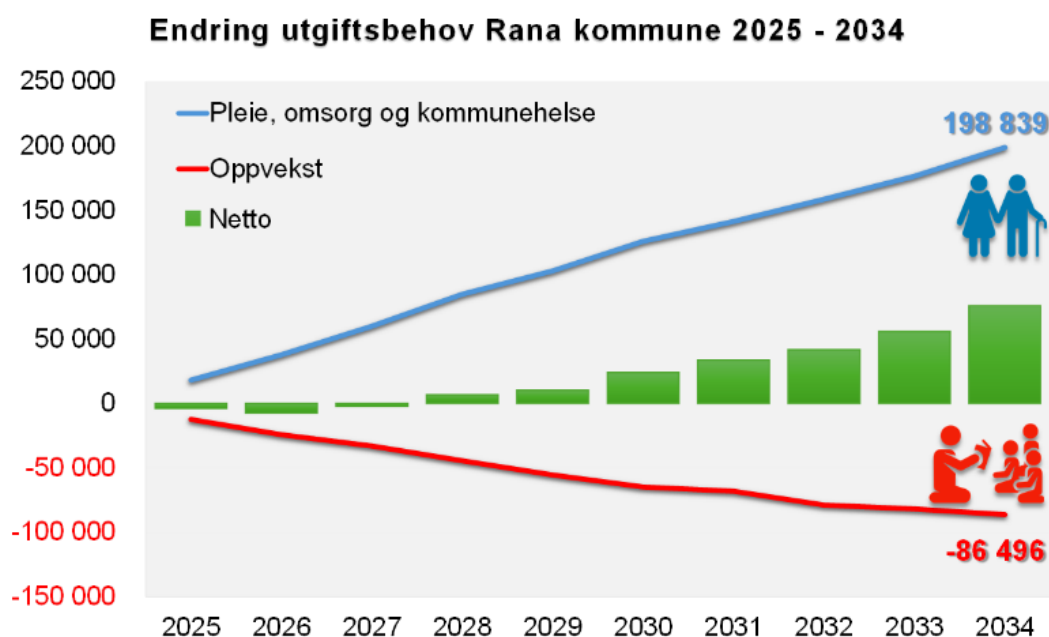
Allerede nå ser vi utfordringene, spesielt innenfor barnehage og lederstillinger i oppvekst og kultur. Dette har ført til at vi oftere må be foreldre og foresatte hente sine barn tidligere eller stenge avdelinger ved barnehager.

Enheter som får problemer, får også oftere mer omfattende problemer med økt sykefravær.

Vi vet også at helse og omsorg per nå mangler 45 årsverk og det i løpet av økonomiplanperioden vil være behov for 350 flere årsverk enn det de har i dag.

Oppsummert betyr det at det ikke er pengene som vil være det største problemet fremover, men tilgangen til arbeidskraft.

Tabell 2 - Endring økonomiske rammebetingelser for Rana neste 10 år

Den blå linja i tabellen over viser det økte utgiftsbehovet i helse og mestring som er på 199 mill. kr. i løpet av de neste 10 årene. I samme periode er det forventet at utgiftsbehovet skal gå ned i oppvekst og kultur med 86,5 mill. kr.

Oppsummert kan vi si at den demografiske situasjonen er direkte årsak til den økonomiske utviklingen, som betyr at vi må snu deler av ressursbruken fra oppvekst til eldreomsorg.

Forhold som er viktige for å drive mer rasjonelt:

1. Tjenestenivå
2. Forebygging og tidlig innsats for å redusere fremtidig ressursbruk
3. Fleksibel bruk av bemanning
4. Kompetanseheving
5. Omdømmebygging – beholde og rekruttere ansatte
6. Optimal bruk av arealer
7. Infrastruktur og organisering av tjenester
8. Digitalisering
9. Innovative læringsmetoder
10. Samarbeid med lag og foreninger, humanitære organisasjoner og private aktører for å skape vinn-vinn for aktørene
11. Jobbe med inkludering av de som står utenfor arbeidslivet i dag

Føringer som har vært viktige ved valg av alternativ:

- a) At kommunen organiserer seg i henhold til statlige føringer, herunder inntektssystemet og fordeling av ressurser

- b) Skape gode lærings- og oppvekstmiljø og god tjenestekvalitet
- c) Skape robuste arbeidsmiljø
- d) Sørge for god ressursdeling mellom hjem, fritid og barnehage/skole
- e) Redusere antall kvadratmeter og se på muligheten for sambruk innenfor de lokalene vi har til rådighet, noe som vil gjøre at vi kan utvikle nye rom for samarbeid og nye måter å organisere oss på.
- f) Vurdere eksterne leieavtaler og se om vi kan løse arealbehovet innenfor kommunale bygg
- g) Nybygg skal tilpasses den faktiske bruken, for eksempel elevtallsutviklingen
- h) Redusere vedlikeholdsetterslepet og med det bidra til gode inne- og utemiljø
- i) Bidra til å begrense det kommunale låneopptaket (lånegraden), slik at vi får en bærekraftig fordeling mellom drift, fondsavsetninger og låneopptak (jfr. KØB-modellen som handler om Rana kommunes mål for å nå økonomisk bærekraft).

Desto mer penger vi bruker på arealer, jo mindre har vi til personellressurser og selve tjenestetilbudet. I en fremtid der det vil være mindre arbeidskraft tilgjengelig, er tanken at det er viktig å skape gode fagmiljø og robuste enheter som gir stordriftsfordeler og større fleksibilitet. Det betyr at vi har prioritert folk fremfor bygg, når vi har vurdert alternativene.

Alternativene

Til sammen er det utredet 37 alternativer inkludert 0-alternativet. Til slutt ble det sendt ut 8 alternativer inkludert 0-alternativet på høring. Det er utarbeidet faktaark for det enkelte alternativ som ble sendt ut på høring, med informasjon og mulighetsstudier. Disse ligger som vedlegg til saken.

Høringssaken ble sendt ut, uten anbefaling fra kommunedirektøren.

Barnerettighetsvurderingen:

Endring i strukturen vil medføre noen negative konsekvenser for enkelte barn og familier. Det samme vil det gjøre å opprettholde dagens struktur.

Hvilket tilbud kommunen er i stand til å gi er av betydning for barna. Allerede i dag er tilstrekkelig bemanning og fagkompetanse kritiske faktorer i å kunne gi et stabilt og likeverdig barnehage- og skoletilbud. Selv om vi kunne ønske at dette var annerledes, er dette en utfordring kommunen må forholde seg til og angripe på flere måter.

Sammenslåing av barnehager til større driftsenheter vurderes samlet sett å gi flere positive konsekvenser enn negative for barna og dermed være til det beste for barna, gitt at en lykkes med endringsprosessene og beholder dagens personell.

Sammenslåing av skoler vil medføre noen negative konsekvenser for enkelte barn. Tap av tilhørighet og tilknytning til nærmiljø på Skonseng vil kunne gi en konsekvens for barna ved skolen. Noen barn i denne kretsen som allerede i dag har lang reisevei, vil få en enda lengre reisevei. En del barn som i dag kan gå eller sykle til skolen må ta buss. De negative konsekvensene vurderes å være

mindre for skolebarn på Ytteren da avstandene her er kortere og lokalmiljøene på Ytteren og Båsmo er tettere integrert.

Ingen av de berørte skolene i alternativet utmerker seg med at de i dag har et dårlig undervisningstilbud, eller at de er spesifikt rammet av tilgang på kompetanse.

Likevel er det slik at tilgang på kompetanse og fagfolk i sektoren som helhet er en utfordring kommunen allerede ser konturene av, og som kommunen må planlegge for. Det vurderes generelt å være til barns beste at kommunen kommer i forkant av disse utfordringene, slik at man i så stor grad som mulig sikrer et likeverdig, pedagogisk godt tilbud til alle.

For barn vil endringer generelt kunne føre til utrygghet knyttet til å gå inn i det ukjente. Overganger kan være krevende, men de fleste barn har evne til å finne trygghet og bygge relasjoner i nye omgivelser. Både barnehager og skoler er gode på å overgangsarbeid og vet hvilke barn som vil trenge forsterket opplegg for å kunne klare dette på en god måte.

Strukturendring vil medføre enkelte negative konsekvenser, men kommunen mener at endringer på relativt kort sikt samlet sett vil være til barnas beste på grunn av tilgang på fagkompetanse og tilstrekkelig bemanning.

Høringsuttalelser:

Til sammen 65 høringsvar hadde kommet inn innen fristen 18. mai. Nedenfor finner dere kommunedirektørens faglige kommentarer til disse:

Prosess

- Det har vært medvirkning fra barn og elever i flere runder. Dette har ført til to delrapporter om barn og unges medvirkning og en barnerettighetsvurdering som følger denne saken.
- Det har vært avholdt flere folkemøter, muligheter for å komme med innspill og stille spørsmål til saken.
- Det har vært to månedlige samarbeidsmøter med hovedtillitsvalgte og hovedverneombud, som er de ansattes representanter, gjennom hele prosessen. Når fremtidig struktur er valgt vil også tillitsvalgte og verneombud ute i de ulike enhetene bli engasjert i hovedprosjektet.
- Alle dokumenter i saken har vært gjort fortløpende tilgjengelig på kommunens hjemmesider
- Politikerne har behandlet tre ulike høringsnotater og antall alternativer har økt fra kommunedirektørens første forslag med 7 alternativer til 37 alternativer totalt. Dette som en konsekvens av innspill både fra innbyggere og politikere underveis i prosessen.

Kunnskapsgrunnlaget

- Høringsnotater med vedlegg er bygd på offentlig statistikk, forskning og ansattes faglige vurderinger.
- Det er utarbeidet egen kildehenvisning som følger saken.
- Saken er forankret i kommuneplanens samfunnsdel om bærekraftig infrastruktur
- Prognoser og estimer er en begrunnet forutsigelse av hva som kommer til å skje i fremtiden. Mindre endringer i tall endrer ikke de faktiske forhold i denne saken, de er et resultat av at vi lever i et levende samfunn i utvikling.
- Den siste befolkningsoversikten per 1. kvartal i år viser en befolkningsnedgang på 11 personer og et negativt fødselsoverskudd på -9.

Tjenestekvalitet

- Oppvekst og kultur skal gi gode tilbud til barn og unge på alle de tre arenaene; hjem, fritid og barnehage/skole derfor trenger vi:
 - Mulighet for å jobbe forebyggende.
 - Kunne opprettholde støttetjenester – «laget rundt barnet» og gi tidlig innsats.
 - Mulighet for meningsfulle kultur- og fritidsaktiviteter.
- Skole- og barnehagefaglige forhold:
 - Ved å tilpasse strukturen til elev- og barnetallet vil vi få mer ressurser til tjenestetilbudet i skole og barnehager, herunder lærerressurser og utstyr.
 - Det er ingen sammenheng, hverken lokalt, nasjonalt eller internasjonalt mellom skolestørrelse og kvalitet.
 - Gode overgangsløsninger ivaretas.
 - Mulighet for å opprettholde relasjoner til andre barn/elever og voksne ivaretas.

Skolevei og skyss

- Noen elever vil få lengre skolevei og noen flere vil måtte ta skolebuss.
 - Per i dag har 70 % elevene på Skonseng vedtak om skoleskyss. Dette antallet vil stige til 100 %.
 - Ved å slå sammen Båsmo og Ytteren vil det bli noen flere elever som vil få skoleskyss, særlig gjelder dette 1.-2. klassinger, der grensen for å få skoleskyss er på 2 km., mot 4 km. for de elevene som er eldre.
- Nordland fylkeskommune er ansvarlige for skoleskyssen i kommunene og det er viktig at kommunen sammen med fylkeskommunen sørger for at de elevene som bor i de mest perifere delene av kommunen vil få et godt tilrettelagt tilbud.

Godt arbeidsmiljø

- Et godt arbeidsmiljø er avhengig av at en ikke smører ressursene så tynt utover at en ikke når bemanningsnormer og kan gi barn med særlige behov et forsvarlig individuelt tilrettelagt tilbud
- Forsvarlig bemanning er viktig for å forebygge sykefravær
- Robuste fagmiljø er viktig for å klare å beholde og rekruttere ansatte. En ny rapport fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse viser at 20 – 40 % av skolene nå sliter med å få tak i lærere med riktig kompetanse, og størst er utfordringene på små skoler, i distriktene og på de laveste trinnene.

Folkehelse og helsefremmende skoler

- Arbeidet med helsefremmende skoler og folkehelse må ikke oppfattes synonymt med fysisk aktivitet, selv om dette er viktig. Det største bidraget skolen kan gjøre er å bidra til utjevning av sosiale forskjeller gjennom utvikling av gode læringsmiljø.
- Forskningen viser at elevenes fagresultater ikke påvirkes av skolens beliggenhet.

Byggningsmessige forhold, infrastruktur og uteområder

- Oppgradering av tjenestebyggene og etablering av infrastruktur er grundig belyst så langt det er mulig uten detaljprosjektering. Kostnadsoverslagene vil være beheftet med noen grad av usikkerhet uten at dette i vesentlig grad vil påvirke sammenligningen av alternativene.

- Strukturendringen vil bidra til at flere barnehagebarn, elever og ansatte får oppgraderte inne- og utemiljø.
- Leide lokaler vil erstattes med godt tilrettelagte kommunale lokaler.

Omdømme, attraktivitet og rekruttering

- Tall fra Kunnskapsbanken Nord Norge viser at skoler og barnehager har betydning for flyttemønsteret for 3-5 % de som vurderer å flytte. Dette tallet er det samme uavhengig av om en bor nord eller sør i Norge. Til sammenligning sier 18 % av innbyggerne i nord, at været er årsaken til at de vurderer å flytte.
- Det er grunn til å tro at kvalitet og driftssikkerhet i tjenestetilbudet, i hvert fall over tid, vil ha større påvirkning på omdømme, attraktivitet og muligheten for å beholde og rekruttere folk, enn at det finnes skoler og barnehager i umiddelbar nærhet til alle barn.
- Å opprettholde gode støttetjenester og et kultur- og fritidstilbud vil også ha stor betydning for innbyggers trivsel og opplevelse av å bo i en attraktiv kommune.

Samfunnsmessige forhold

- Den demografiske utviklingen i Rana viser i likhet med resten av landet at antall barn og unge går ned, mens antall eldre går opp. Det som er spesielt, er at utviklingen har kommet tidligere til Rana. Allerede i 2023 var vi flere over 67 år i Rana, enn yngre under 19 år. Dette er 10 år foran store deler av landet.

Økonomi

- Den økonomiske rammen for oppvekst og struktur er vedtatt og ligger inne i økonomiplanen for 2025-2028. I henhold til disse har oppvekst og kultur et omstillingsbehov i inneværende 4-årsperiode på 52,8 mill. kr. Prognoser for de neste 10 årene viser at omstillingsbehovet vil øke til ca. 100 mill. kr. totalt inkludert effektiviseringskrav på 3,5 %.
- Med begrensede rammer og forventninger fra statlige myndigheter, om at vi klarer å snu ressursinnsatsen fra barn og unge til eldre, vil det være helt nødvendig å gjøre prioriteringer.
- Kommunestyret har enstemmig bestemt å bygge Solsiden bo- og aktivitetssenter på Ytteren med en foreløpig ramme på rundt 1 mrd. kr. for fase en av to. Det er vanskelig å se at Rana kommune kan gjøre denne investeringen uten å snu ressursinnsatsen fra unge til eldre og gjøre nødvendige prioriteringer.

Oversikt over høringssvarene, med en kort oppsummering er lagt ved denne saken, sammen med alle høringsuttalelsene.

Sosiale forhold og tjenestekvalitet:

Nedenfor er en skjematisk gjennomgang som sammenligner de ulike alternativene med hverandre.

Tabell 3 – vurdering av sosiale forhold og tjenestekvalitet

Sosiale forhold og tjenestekvalitet	0	1	2	3(9)	4(33)	5(34)	6(35)	7(36)
Reisetid								
Lokalmiljø og flerbruk av skolebygg								
Kvalitet for læring, mestring og utvikling								
Tilgang til skolehelsetjeneste								
Rekruttering, bemanningsnormer og gode fagmiljøer								
SUM	16	19	17	22	21	15	15	15

*Mindre justeringer er gjort ut fra grundigere gjennomgang av nye tilleggsforslag/alternativer.

Oppsummert:

De to første kriteriene her handler om fordelene ved at skolen og barnehagen ligger nærmest der folk bor, mens de tre neste kriteriene handler om faktorer som påvirker tjenestekvaliteten i selve tilbudet. Alternativ 3 er det alternativet som gir høyest score, tett fulgt av alternativ 4 og 1.

Økonomiske forhold:

Tabell 4 – vurdering av økonomiske forhold

Økonomi	0	1	2	3(9)	4(33)	5(34)	6(35)	7(36)
Endring gjeldsgrad								
Lavest kapitalkostnad								
Lavest driftskostnad								
Redusert vedlikeholdsetterslep								
Utgiftsbehov – samfunnsøkonomisk perspektiv								
Tjenesteenheter i oppgraderte bygg								
SUM	11	32	32	28	16	28	21	27

Oppsummert:

Alternativ 2 gir høyest score, tett fulgt av alternativ 1, mens alternativ 3 og 5 også scorer grønt med score på henholdsvis 28 og 30. Det viktigste vil være at driftsutgiftene bidrar til en mer bærekraftig drift av oppvekst og kultur. Jo høyere kapitalkostnader, jo større krav setter det til omstilling i driften. Det er også viktig at en ikke tar ned mulighetene for gode helhetlige tjenester som på sikt vil gi høyere fremtidige utgifter. Eksempel her er arbeidet med forebygging og tidlig innsats.

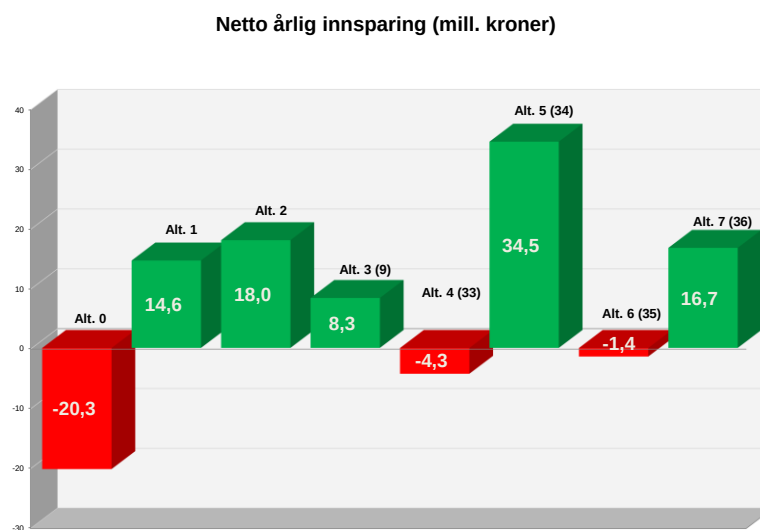
Tabell 6 – oversikt per alternativ med kapital- og driftsutgifter før oppjustering av alt. 3

		0	1	2	3 (9)	4 (33)	5 (34)	6 (35)	(7) 36
Økonomi									
Investeringer	Brutto investering skoleanlegg	390 512	174 375	150 323	211 875	320 659	35 000	260 674	368 364
	Investering infrastruktur	43 537	18 000	15 000	18 000	19 890	0	21 297	21 234
	Momskompensasjon	-86 810	-38 475	-33 065	-45 975	-68 110	-7 000	-56 394	-77 920
	Salg tomter/bygg	-9 000	-24 200	-24 200	-20 200	0	-9 000	-16 200	-39 000
	Lån	338 239	129 700	108 058	163 700	272 439	19 000	209 377	272 678
	Endring gjeldsgrad	12,3	4,7	3,9	6,0	9,9	0,7	7,6	9,9
Sum endring kapitalkostnader		23 677	9 079	7 564	11 459	19 071	1 330	14 656	19 087
Driftskostnader	Reduserte lønnskostnader	-1 200	-15 670	-18 370	-13 600	-11 900	-1 200	-9 900	-3 900
	Reduserte FDV-kostnader *	-2 223	-5 615	-5 951	-4 301	-953	-965	-3 070	-3 566
	Skoleskyss	0	395	1 549	395	395		395	
	Redusert overføring fra staten		500	500	1 000	1 000			
	Reduserte leiekostnader **		-3 300	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300	-650	-2 650
	Red. drift fritidstjenesten								
	Legge ned fritidstjenesten						-5 840		-5 840
	Red. drift kulturskolen						-7 140		-6 432
	Red. drift bibliotek						-5 219		-4 519
	Red. drift familietjenesten						-6 941		-4 255
	Legge ned familietjenesten								
	Red. tilskudd 33 %								
	Red. tilskudd 50 %								-4 651
	Red. tilskudd 56 %						-5 208		
Sum endring driftskostnader		-3 423	-23 690	-25 573	-19 806	-14 758	-35 813	-13 225	-35 813
Sum endring drift og kapital		20 254	-14 611	-18 009	-8 347	4 313	-34 483	1 431	-16 726

* FDV= forvaltning, drift og vedlikehold

** Reduserte leiekostnader gjelder RAVO og kulturskolen med henholdsvis 2,65 mill. kr og 0,65 mill. kr.

Figur 7 – Diagram som viser netto årlig innsparing drifts- og kapitalutgifter for ulike alternativ

Kommunedirektørens anbefaling

Etter en samlet gjennomgang av barnehagebarns og skoleelever innspill, barnerettighetsvurderingen, høringsuttalelsene og vurdering av sosiale forhold, tjenestekvalitet og økonomi anbefaler kommunedirektørens alternativ 3 (9):

- Storforshei barn og ungdomsskole renoveres som 1-parallell 1-10 skole tilpasset elevtall
- Skonseng barneskole legges ned og elevene overføres til Selfors barneskole
- Selfors barneskole må utvide kapasiteten med 4 klasser i eget tilbygg
- Ytteren barneskole blir barnehage, kulturskole og fritidsklubb
- Det legges inn et barnehage tilbud til 216 plasser som tilsvarer ca. 173 barn. Båsmo og Revelheia barnehager, samt Ytteren miljøbarnehage legges ned og barna flyttes til Ytteren barneskole i 2026.
 - Kulturskolen flyttes inn og dagens leieavtale sies opp.
 - Fritidsklubben på Ytteren flytter inn i Ytteren barneskole.
 - Spesialpedagogisk fagteam for barnehager flytter inn i Ytteren barneskole.
 - PPT flytter inn i Ytteren barneskole.
 - Det opprettes en ressursenhet for barnehagebarn med særlig behov for skjerming i Ytteren barneskole.
- Ytteren barneskole flyttes til Båsmo barneskole. 1. og 2. trinn lokaliseres i dagen Båsmo barnehage.
- Ravo flyttes til Torggata 2.

Videre er det lagt vekt på at uteområdene blir større og bedre når barnehagebygget tas i bruk som skole for 1.-2. trinn. Dessuten vil en egen enhet for de minste godt kunne legge til rette for mer aktivitet og lek i skolehverdagen.

Kommunedirektøren har forståelse for at det å miste sin nærskole oppleves negativt og at det for noen betyr at et sted blir mindre interessant for småbarnsfamilier.

Konsekvensene ved å ikke forholde seg til en fremtid med mindre tilgjengelig arbeidskraft og behovet for å snu ressursinnsatsen mot et økende behov i eldreomsorgen vil imidlertid kunne gi langt mer negative fremtidsutsikter for innbyggerne. Dette i form av manglende bemanning, ustabilitet i tjenestene og reduksjon i tjenestetilbud. Det vil i betydelig grad kunne gjøre Rana kommune mindre attraktiv.

Videre vil det gi mulighet til å ta ut nye og spennende synergier mellom ulike tjenester til beste for innbyggerne.

Det betyr at vi innen relativt få år kan ha en skolestruktur med nye eller oppgraderte skolebygg for alle skolene. Videre vil vi ha fått oppgraderte inne- og utemiljø for 4 av dagens 9 kommunale barnehager. I tillegg har vi flyttet flere kommunale tjenester fra leide bygg til kommunale bygg.

I et fremtidsperspektiv er det viktig at vi ikke bygger mer kvadratmeter enn det vi kommer til å ha behov for og dette bør vi ta hensyn til i det videre arbeidet.

Sist, men ikke minst, vil alternativ 3 sørge for en mer fremtidsrettet fordeling av begrensede økonomiske rammer og tilgjengelig arbeidskraft innenfor oppvekst og kultur, men også mellom barn og unge og eldre.

Vedlegg:

1. Oversikt over alternativene per 18.03.25
2. Høringsnotat 3 – av 19.03.25
3. [Høringsuttalelser](#) og oppsummering
4. Barnerettighetsvurderingen
5. Faktaark for det enkelte alternativ